

Svar på fullmäktigemotion om undertecknande av den europeiska deklarationen för jämställdhet

Stadsstyrelsen 15.09.2025

2206/00.02.03/2025

Beredning och tilläggsuppgifter:
personaldirektör Anu Kalliosaari, högskolepraktikant Alva Törnroos
och förvaltningsdirektör Roope Lenkkeri,
fornamn.efternamn@porvoo.fi.

Fullmäktigeledamot Tuuli Hirvilampi har tillsammans med 35 undertecknare 2018 väckt motion till att Borgå förbinder sig att främja jämställdheten och beslutar att underteckna den europeiska deklarationen för jämställdhet. Fullmäktigeledamot Frida Sigfrids har väckt ett motsvarande initiativ 2021.

Som svar på motionen konstateras följande:

Den europeiska deklaration om jämställdhet är ett frivilligt åtagande att omsätta internationella avtal om jämställdhet och det egna landets lagstiftning i praktiken i kommunens verksamhet. Syftet med att anta stadgan är att stöda den lokala nivån i genomförandet av jämställdhetslagstiftningen.

Stadgan är ett politiskt och strategiskt verktyg för att främja jämställdhet mellan könen i kommunerna och på regional nivå. I stadgan betraktas jämställdheten som en del av de omfattande sakhelheterna och med hjälp av den blir främjandet av jämställdheten mer systematiskt och strategiskt istället för enskilda åtgärder. Den omfattar mångsidiga teman, bland annat demokratiskt ansvar och beslutsfattande på kommunal och regional nivå, ledarskap, tjänster, arbetsgivarroll, förebyggande av könsbaserat våld och hållbar utveckling. Den kommun som undertecknat stadgan förbinder sig att uppdatera sina befintliga jämställdhetsplaner, ställa upp mål utifrån stadgan och reservera resurser för genomförandet. Dokumentet betonar att det är bra att systematiskt lyfta fram jämställdheten samt att kommunicera och diskutera frågan såväl internt inom förvaltningen som med förtroendevalda och kommuninvånare.

Den europeiska deklarationen för jämställdhet
Borgå stad beaktar redan nu de principer som ingår i den europeiska deklarationen för jämställdhet:

1. Jämställdhet mellan kvinnor och män är en grundläggande rättighet
2. För att åstadkomma jämställdhet mellan kvinnor och män måste flera multipla och intersektionella former av diskriminering och misgynnande bekämpas
3. En jämn fördelning av kvinnor och män i beslutsprocessen är en förutsättning för ett demokratiskt samhälle

4. Att avskaffa stereotypa föreställningar om kön är avgörande för att uppnå jämställdhet
5. Att integrera ett jämställdhetsperspektiv i all kommunal och regional verksamhet är nödvändigt för att skynda på utvecklingen mot jämställdhet
6. Lämpligt utformade och tillräckligt finansierade handlingsplaner och insatsprogram är viktiga verktyg för att främja jämställdhet

Genom att underteckna deklARATIONEN skulle staden förbinda sig att

- en handlingsplan för jämställdhet
- i handlingsplanen ange sina mål och prioriteringar, vilka åtgärder den avser att vidta och vilka resurser den avser att anslå för att genomföra stadgan och dess åtaganden. I handlingsplanen ska också preciseras den föreslagna tidsplanen för genomförandet.
- ha ett brett samråd med berörda parter vid utarbetandet av handlingsplanen och en bred spridning av handlingsplanen efter antagandet
- uppdatera verksamhetsplanen när omständigheterna förändras
- hjälpa till att övervaka framstegen i genomförandet av deklARATIONEN genom att samarbeta inom ramen för ett utvärderingssystem med hjälp av indikatorer som tagits fram för detta ändamål, och främja peer learning mellan europeiska regionala och lokala förvaltningar om effektiva metoder för att uppnå jämställdhet mellan könen i den egna regionen.
- göra sina handlingsplaner för jämställdhet och annat relevant offentligt material tillgängligt för detta ändamål.

Borgå stad förbinder sig i all sin verksamhet att främja jämställdhet mellan könen och människors jämlikhet samt att förebygga diskriminering. Den europeiska deklARATIONEN för jämställdhet står inte på något sätt i strid med stadens vilja, planer eller åtgärder. I och med att undertecknandet ändå skulle kräva mer statistikföring, rapportering och upprättande av dokument, måste man samtidigt också fundera på vart personalresurserna ska riktas. De vardagliga åtgärderna är viktigare än de festliga proklamationerna.

Staden har redan flera planer som avses i den europeiska deklARATIONEN för jämställdhet. Borgå stad har en likabehandlings- och jämställdhetsplan som omfattar hela stadens personal och som omfattar de rekommendationer och skyldigheter som både lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män och diskrimineringslagen ålägger arbetsgivaren. Likabehandlings- och jämställdhetsplanen innehåller en bedömning som baserar sig på enkäter och arbetarskyddsobservationer av nuläget för likabehandling och jämställdhet samt hur man ingriper i missförhållanden i planerna.

Planen uppdateras vart tredje år och den lönekartläggning som ingår i den genomförs årligen. Jämställdhets- och likabehandlingsplanen behandlas i samarbete med personalen.

Inom Borgå stads sektor för växande och lärande utarbetas vid varje enhet för småbarnspedagogik, varje enhet för förskoleundervisning och grundläggande utbildning, en arbetsplatspecifik jämställdhets- och likabehandlingsplan. Dessutom beaktas främjandet av likabehandling och jämlikhet i läroplanerna. Även vid andra läroanstalter har man utarbetat jämställdhets- och likabehandlingsplaner.

Enligt uppgifter från Kommunförbundet har minst 35 kommuner undertecknat deklarationen. De största städerna har undertecknat deklarationen, liksom flera kommuner som ligger nära Borgå. Som en del av beredningen har Borgå varit i kontakt med Vasa och Kouvola och av dem fått information om betydelsen av att underteckna deklarationen och hur den påverkar stadens verksamhet. Särskilt erfarenheterna från Vasa har varit uppmuntrande.

Att främja jämställdhet och likabehandling i vardagen, i produktionen och utvecklingen av tjänster samt på politisk och strategisk nivå är av största vikt. I den nuvarande stadsstrategin för Borgå konstateras att Borgå stad vill vara en jämlik stad som framför allt strävar efter att minska de sociala ojämlikheterna. Undertecknandet av den europeiska deklarationen för jämställdhet visar att Borgå stad som organisation erkänner målen i stadgan, förbinder sig till dem och aktivt vill främja jämställdhet och jämlikhet, inte bara som en skyldighet utan också som ett uttalat värde för staden.

Utifrån det som sagts ovan föreslås för stadsstyrelsen att Borgå stad undertecknar den europeiska deklarationen för jämställdhet.

Stadsdirektören

Stadsstyrelsen beslutar ge det ovan anförda som sitt svar på fullmäktigemotionen av Tuuli Hirvilammi och Frida Sigfrids om undertecknande av den europeiska deklarationen för jämställdhet och ger motionen och svaret på den till stadsfullmäktige för kännedom.